

**2014-2020 M. ES VEIKSMŲ PROGRAMOS  
8 PRIORITETAS “SOCIALINĖS ĮTRAUKTIES DIDINIMAS IR  
PARAMA KOVAI SU SKURDU”**

***SADM, VRM, SAM***

*2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinės  
paramos komisijos posėdis  
2014 m. sausio 31 d.*

**8 PRIORITETAS:**  
**SOCIALINĖS ĮTRAUKTIES DIDINIMAS IR PARAMA KOVAI SU SKURDU**

***INVESTICINIAI PRIORITETAI:***

→ **1. Investicijos į sveikatos ir socialinę infrastruktūrą, kuria prisidedama prie nacionalinės, regionų ir vietos plėtros, su sveikatos būkle susijusios nelygybės mažinimo, socialinės įtraukties skatinimo suteikiant geresnę prieigą prie socialinių, kultūrinių ir rekreacinių paslaugų ir perėjimas nuo institucinių prie bendruomenės paslaugų (*SAM, SADM*)**

→ **2. Parama fiziniam, ekonominiam ir socialiniam nepasiturinčių miestų ir kaimų bendruomenių bei vietovių atnaujinimui (*VRM*)**

→ **4. Aktyvios įtraukties užtikrinimas, visų pirma siekiant skatinti lygias galimybes, aktyvų dalyvavimą ir gerinti įsidarbinimo galimybes (*SADM*)**

→ **7. Galimybių gauti įperkamas, tvarias ir aukštos kokybės paslaugas didinimas, įskaitant sveikatos priežiūrą ir visuotinės svarbos socialines paslaugas (*SADM, SAM*)**

→ **8. Socialinės verslininkystės ir profesinės integracijos socialinėse įmonėse bei socialinės ir solidarumo ekonomikos skatinimas siekiant padidinti įsidarbinimo galimybes (*SADM*)**

→ **9. Bendruomenės inicijuojamų vietos plėtros strategijų įgyvendinimas (*VRM*)**

**INVESTICINIS PRIORITETAS: Investicijos į sveikatos ir socialinę infrastruktūrą, kuria prisidedama prie nacionalinės, regionų ir vietos plėtros, su sveikatos būkle susijusios nelygybės mažinimo, socialinės įtraukties skatinimo suteikiant geresnę prieigą prie socialinių, kultūrinių ir rekreacinių paslaugų ir perėjimas nuo institucinių prie bendruomenės paslaugų (SADM)**

Specifiniai uždaviniai	Remiamos veiklos	Siektini rezultato rodikliai
<p>Padidinti bendruomenėje teikiamų paslaugų dalį, pereinant nuo institucinės globos prie bendruomeninių paslaugų</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ <b>Palaiapsninis likusių be tėvų globos vaikų ir neįgaliųjų su proto ir (ar) psichine negalia socialinės globos namų pertvarkos įgyvendinimas, kuriant socialinių paslaugų infrastruktūrą savivaldybėse ir vietos bendruomenėse</b></li> <li>➤ <b>Nestacionarių, bendruomeninių paslaugų infrastruktūros plėtra</b> pažeidžiamoms grupėms ir šeimoms, kurių neapima pertvarkos procesas</li> <li>➤ <b>Socialinės globos namų senyvo amžiaus asmenims infrastruktūros plėtra</b></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Neįgalių asmenų, gaunančių paslaugas bendruomenėje, dalies nuo visų neįgaliųjų, gaunančių socialines paslaugas, padidėjimas</li> <li>• Globojamų (rūpinamų) vaikų, gaunančių socialinės globos paslaugas bendruomenėje, dalies nuo visų globojamų (rūpinamų) vaikų, padidėjimas</li> </ul>
<p>Padidinti socialinio būsto prieinamumą pažeidžiamiausioms gyventojų grupėms</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ <b>Socialinio būsto fondo plėtra:</b> statyba, rekonstrukcija ir modernizavimas pritaikant pastatus socialiniam būstui, gyvenamųjų namų, jų dalių, butų pirkimas.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Asmenų (šeimų), kuriems išnuomotas savivaldybės socialinis būstas, dalis nuo visų socialinio būsto nuomos laukiančių asmenų (šeimų)</li> </ul>

**INVESTICINIS PRIORITETAS: Investicijos į sveikatos ir socialinę infrastruktūrą, kuria prisidedama prie nacionalinės, regionų ir vietos plėtros, su sveikatos būkle susijusios nelygybės mažinimo, socialinės įtraukties skatinimo suteikiant geresnę prieigą prie socialinių, kultūrinių ir rekreacinių paslaugų ir perėjimas nuo institucinių prie bendruomenės paslaugų (SAM)**

Specifiniai uždaviniai	Pagrindinės intervencijų kryptys ir remiamos veiklos	Siektini rezultato rodikliai
<p><b>Pagerinti sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms bei sumažinti sveikatos netolygumus</b></p>	<p>➤ <i>Sveikatos priežiūros kokybės ir prieinamumo didinimas tikslinėms gyventojų grupėms, gyvenančioms didžiausiais gyventojų sveikatos ir jos priežiūros prieinamumo netolygumais pasižyminčiuose šalies regionuose:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– remiama infrastruktūra, skirta gerinti <b>visuomenės sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą bei jos integravimui su asmens sveikatos priežiūros ir socialinėmis paslaugomis</b>, taip pat gerinti <b>pirminės asmens sveikatos priežiūros organizavimą, slaugos ir palaikomojo gydymo paslaugų vystymą savivaldybių asmens sveikatos priežiūros įstaigose ir šių paslaugų teikimą pacientų namuose; greitosios medicinos pagalbos tarnybų veiklai tobulinti;</b></li> <li>– infrastruktūros plėtra, sudaranti geresnes galimybes tikslinėms gyventojų grupėms gauti savalaikę ir kokybišką <b>specializuotą (specialistų) medicinos pagalbą</b> (pvz., <b>įrangos ir/ar transporto mobilioms paslaugoms ir specializuotai pagalbai minėtose vietovėse, pacientų pervežimo paslaugoms, nuotolinėms sveikatos paslaugoms teikti, įsigijimas</b>);</li> <li>– <b>inovatyvių sveikatos priežiūros paslaugų teikimo infrastruktūros (fizinės ir informacinės) modelių diegimas bei plėtojimas</b> siekiant stiprinti tarp tikslinių gyventojų grupių paplitusių pagrindinių lėtinių ligų (kraujotakos sistemos ligų, cerebrovaskulinių ligų, onkologinių susirgimų) ir išorinių mirties priežasčių rizikos veiksnių prevenciją ir jų valdymą bei mažinti šių ligų lemiamą priešlaikinį mirtingumą ir neįgalumą; taip pat papildomai skiriant ypatingą dėmesį <b>vaikų sveikatos stiprinimui, ligų profilaktikai, ankstyvajai diagnostikai bei efektyviam vaikų ligų gydymui.</b></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Standartizuoto 0–64 m. amžiaus gyventojų mirtingumo sumažėjimas tikslinėse teritorijose nuo kraujotakos sistemos ligų, cerebrovaskulinių ligų, piktybinių navikų, išorinių mirties priežasčių</li> <li>• Apsilankymų pas gydytojus skaičiaus, tenkančio vienam gyventojui, skirtumo tarp miestų ir rajonų savivaldybių gyventojų, mažėjimas</li> </ul>

**INVESTICINIS PRIORITETAS: Investicijos į sveikatos ir socialinę infrastruktūrą, kuria prisidedama prie nacionalinės, regionų ir vietos plėtros, su sveikatos būkle susijusios nelygybės mažinimo, socialinės įtraukties skatinimo suteikiant geresnę prieigą prie socialinių, kultūrinių ir rekreacinių paslaugų ir perėjimas nuo institucinių prie bendruomenės paslaugų (SAM)**

Specifiniai uždaviniai	Pagrindinės intervencijų kryptys ir remiamos veiklos	Siektini rezultato rodikliai
<p><b>Pagerinti sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms bei sumažinti sveikatos netolygumus</b></p>	<p>➤ <i>Tikslinės sveikatos priežiūros infrastruktūros, skirtos gyvenimo kokybės tam tikrų socialinės rizikos grupių asmenims gerinimui, atnaujinimas ir plėtra, didinant sveikatos priežiūros prieinamumą:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– <b>parama tiksliniams projektams</b>, kuriais atnaujinama ir/arba plėtojama infrastruktūra, gerinanti sveikatos priežiūros (pvz., burnos higienos (odontologijos), medicininės reabilitacijos ir sveikatos grąžinimo, ligų profilaktikos ir kt.) prieinamumą <b>socialiai pažeidžiamiausioms gyventojų grupėms (neįgaliesiems)</b>, taip pat <b>infrastruktūra, skirta priklausomybės ligų prevencijai, diagnostikai ir gydymo paslaugų plėtojimui</b> (pavyzdžiui, „žemo slenksčio“ kabinetuose, aktyviam konsultavimui ir pritraukimui asmenų, ypač žemo išsilavinimo, turinčių mažas pajamas, turinčių psichikos sutrikimų, taip pat nedirbančių asmenų, į alkoholio atsisakymo grupių seansus ir pan.);</li> <li>– remiamas infrastruktūros, orientuotos į <b>tuberkuliozės prevencijos veiksmingumo didinimą bei diagnostikos ir gydymo efektyvumo stiprinimą, atnaujinimas ir/ar plėtojimas</b> siekiant mažinti Lietuvos gyventojų sergamumą ir mirtingumą nuo tuberkuliozės bei prisidedant prie socialinės nelygybės tam tikrose visuomenės grupėse mažinimo.</li> </ul> <p>➤ <i>Sveiko senėjimo srityje reikalingos infrastruktūros tobulinimas</i> (pvz., vyresnio amžiaus asmenims (55 m. ir vyresniems) būdingų ligų prevencijai ir ankstyvai diagnostikai reikalingos infrastruktūros, taip pat geriatrinių paslaugų plėtrai, medicininei reabilitacijai ir efektyvesniam bei greitesniam sveikatos grąžinimui reikalingos įrangos ir infrastruktūros atnaujinimas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Standartizuoto 0–64 m. amžiaus gyventojų mirtingumo sumažėjimas tikslinėse teritorijose nuo kraujotakos sistemos ligų, cerebrovaskulinių ligų, piktybinių navikų, išorinių mirties priežasčių</li> <li>• Apsilankymų pas gydytojus skaičiaus, tenkančio vienam gyventojui, skirtumo tarp miestų ir rajonų savivaldybių gyventojų, mažėjimas</li> </ul>

**INVESTICINIS PRIORITETAS: Parama fiziniam, ekonominiam ir socialiniam nepasiturinčių miestų ir kaimų bendruomenių bei vietovių atnaujinimui (VRM)**

<b>Specifiniai uždaviniai</b>	<b>Remiamos veiklos</b>	<b>Siektini rezultato rodikliai</b>
<b>Sumažinti gyvenamosios aplinkos kokybės skirtumus tarp miesto ir kaimo</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>•Atvirų viešųjų erdvių kokybės gerinimas, jų urbanistinės infrastruktūros atnaujinimas (pritaikant viešąsias erdves saviraiškai, bendravimui, mokymuisi, sveikatinimui ar investicijoms).</li><li>•Apleistų ar neefektyviai naudojamų pastatų, kitos infrastruktūros ir teritorijų konversija, funkcionalumo didinimas (pritaikant viešosioms, socialinėms paslaugoms, bendruomenių veiklai)</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>•Išskirtose tikslinėse teritorijose prieinamų pagrindinių paslaugų skaičiaus pokytis</li></ul>

**INVESTICINIS PRIORITETAS: Aktyvios įtraukties, visų pirma siekiant skatinti lygias galimybes, aktyvų dalyvavimą ir gerinti įsidarbinimo galimybes (SADM)**

Specifiniai uždaviniai	Remiamos veiklos	Siektini rezultato rodikliai
<p>Paskatinti labiausiai nutolusių nuo darbo rinkos asmenų integraciją į darbo rinką</p>	<p>➤ <b>Socialinės integracijos paslaugos pažeidžiamiems asmenims</b> (įskaitant asmenis, sergančius priklausomybių ligomis, nuteistuosius ir grįžusius iš įkalinimo vietų, neįgaliuosius, romus ir kitas pažeidžiamas grupes), <b>siekiant paskatinti jų socialinę įtrauktį ir integraciją į darbo rinką</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Socialiai pažeidžiami asmenys, kurie gavę paramą pradėjo ieškoti darbo, pradėjo mokytis, pradėjo dirbti, įskaitant ir savarankišką darbą</li> </ul>
<p>Padidinti vyresnio darbingo amžiaus asmenų dalyvavimą darbo rinkoje ir visuomeninėje veikloje</p>	<p>➤ <b>Parama organizacijų projektams aktyvaus senėjimo srityje:</b> mokymai, kompetencijos tobulinimas, savanoriška veikla, mentorystė, renginiai, tyrimai, keitimasis patirtimi, informacinės kampanijos ir kitos iniciatyvos</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dalyviai, kurie gavę paramą įgijo ar patobulino kvalifikaciją, ar įgijo kompetencijas</li> <li>• Dalyviai, kurie gavę paramą pradėjo dirbti, įskaitant savarankišką darbą</li> </ul>

**INVESTICINIS PRIORITETAS: Galimybių gauti įperkamas, tvarias, aukštos kokybės paslaugas didinimas, įskaitant sveikatos priežiūrą ir visuotinės svarbos socialines paslaugas (SADM)**

Specifinis uždavinys	Remiamos veiklos	Siektini rezultato rodikliai
<p>Didinti bendruomenėje teikiamų paslaugų prieinamumą ir kokybę, plėtoti paslaugas šeimai</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ <b>Parama nestacionarių ir bendruomeninių paslaugų kūrimui ir teikimui</b>, siekiant, kad būtų teikiamos alternatyvios stacionariai globai paslaugos ir šeimose prižiūrimiems asmenims paslaugos, kad juos prižiūrintiems asmenims būtų sudarytos geresnės sąlygos įgyti, patobulinti profesinę kvalifikaciją ir / arba dalyvauti darbo rinkoje</li>   <li>➤ <b>Kompleksinės paslaugos šeimoms ir jų vaikams:</b> psichologinė <u>pagalba tėvams</u>, mokymas, konsultavimas, tėvystės įgūdžių ugdymas, savipagalbos grupių steigimas; socialinės, sveikatos ir kitos paslaugos; psichologinė pagalba ir kitos reikalingos <u>paslaugos vaikams</u>, gyvenantiems rizikos ar pažeidžiamose šeimose, taip pat vaikams turintiems elgesio, emocijų, psichikos sutrikimų; <u>visuomenės švietimas</u> apie smurtą šeimoje</li>   <li>➤ <b>Socialinių paslaugų sistemos stiprinimas:</b> kvalifikacijos tobulinimas, tyrimai ir kt.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Įgyvendintų individualių perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų planų skaičius</li>   <li>• Socialinių paslaugų sistemos darbuotojai, kurie gavę paramą įgijo ar patobulino kvalifikaciją ar įgijo kompetencijas</li>   <li>• Paslaugų šeimai gavėjai, palankiai vertinantys gaunamų paslaugų kokybę</li> </ul>



**INVESTICINIS PRIORITETAS: Galimybių gauti įperkamas, tvarias, aukštos kokybės paslaugas didinimas, įskaitant sveikatos priežiūrą ir visuotinės svarbos socialines paslaugas (SAM)**

Specifinis uždavinys	Remiamos veiklos	Siektini rezultato rodikliai
<p>Sumažinti sveikatos netolygumus, gerinant sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms, ir skatinti sveiką senėjimą</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ <b>Efektyvių ir inovatyvių sveikatos priežiūros paslaugų teikimo modelių ir sprendimų</b>, skirtų gerinti sveikatos priežiūros (kraujotakos sistemos ligų, onkologinių susirgimų, cerebrovaskulinių ligų, išorinių priežasčių srityse) kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms, <b>sukūrimas, išbandymas, diegimas ir plėtra, įgyvendinimo stebėseną ir efektyvumo vertinimas</b>.</li> <li>➤ <b>Visuomenės ir asmens sveikatos priežiūros, socialinių darbuotojų ir kitų dalyvių bendradarbiavimo pirminės sveikatos priežiūros lygmenyje modelių sukūrimas, išbandymas ir įdiegimas</b>, sprendžiant svarbiausias sveikatos problemas, visų pirma populiacijos poliligitumo, lėtinių neinfekcinių ir dėl socialinių veiksnių įtakos atsiradusių sveikatos sutrikimų problemas.</li> <li>➤ <b>Reikalingų sveikatos priežiūros specialistų pritraukimas</b> į didžiausiais sveikatos ir kitų sveikatos paslaugų teikimui būtinų specialistų netolygumais tarp tikslinių gyventojų grupių pasižyminčių šalies regionų sveikatos priežiūros įstaigas.</li> <li>➤ <b>Prevencijos bei kontrolės paslaugų teikimo koordinavimo, vadybos ir stebėsenos tobulinimas, siekiant didesnio prevencinių programų įgyvendinimo efektyvumo</b> teritorijose, pasižyminčiose blogiausiais sveikatos rodikliais (pvz., pirminės sveikatos priežiūros veiklos integracijos modelio, naudojant „atvejo vadybos“ principą sukūrimas, išbandymas ir įdiegimas).</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Didžiausiais sveikatos ir jos priežiūros prieinamumo netolygumais pasižyminčiuose regionuose gyvenančių asmenų, dalyvaujančių prevencinėse programose, apimties didėjimas</li> <li>• Tikslinių grupių asmenų, pakeitusių gyvenimą dėl sveikatos įgyvendinus visuomenės informavimo, švietimo ir mokymo veiklas (sveikos gyvensenos, sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo, ligų prevencijos temomis), dalis</li> </ul>

**INVESTICINIS PRIORITETAS: Galimybių gauti įperkamas, tvarias, aukštos kokybės paslaugas didinimas, įskaitant sveikatos priežiūrą ir visuotinės svarbos socialines paslaugas (SAM)**

Specifinis uždavinys	Remiamos veiklos	Siektini rezultato rodikliai
<p>Sumažinti sveikatos netolygumus, gerinant sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms, ir skatinti sveiką senėjimą</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ <b>Tikslinių gyventojų grupių informavimas, švietimas ir mokymas sveikos gyvensenos, sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo, ligų prevencijos bei kontrolės temomis</b> (sveika mityba, fizinis aktyvumas, infekcinių ir neinfekcinių ligų profilaktika, savižudybių, smurto, netyčinių sužalojimų bei žalingų įpročių (alkoholio ir tabako vartojimo) prevencija). <b>Taip pat šių iniciatyvų efektyvumo stebėseną ir vertinimą.</b></li> <li>➤ <b>Tikslinių gyventojų grupių įgalinimo aktyviai dalyvauti sveikatos priežiūros veikloje didinimas.</b> Investicijomis bus stiprinamas atitinkamų pacientų, nevyriausybinių organizacijų, vietos bendruomenių ir sveikatos priežiūros specialistų bendradarbiavimas, lygiavertė partnerystė bei sveikatos raštingumas nustatytose srityse, taip pat sudarant sąlygas sveikatos priežiūros paslaugas rinktis pagal sveikatos priežiūros įstaigų veiklos rezultatus, teikiamų paslaugų kokybę ir saugą.</li> <li>➤ <b>Sveikatos gerinimo programų savivaldybėse parengimas ir įgyvendinimas, siekiant mažinti vietos gyventojų sveikatos netolygumus.</b> Numatoma finansuoti valstybės ir savivaldybių atstovų, sveikatos srities profesionalų, verslo institucijų, nevyriausybinių ir bendruomeninių organizacijų bendradarbiavimo ir kompetencijų stiprinimo projektus, skirtus parengti ir įgyvendinti bendruomenių sveikatinimo programas.</li> <li>➤ <b>Parama projektams sveiko senėjimo srityje.</b> Mokymai vyresnio amžiaus gyventojams, jų švietimas sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo, bendro sveikatos raštingumo srityse, informacinės kampanijos, tyrimai ir kitos iniciatyvos.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Didžiausiais sveikatos ir jos priežiūros prieinamumo netolygumais pasižyminčiuose regionuose gyvenančių asmenų, dalyvaujančių prevencinėse programose, apimties didėjimas</li> <li>• Tikslinių grupių asmenų, pakeitusių gyvenimą dėl sveikatos įgyvendinimo, visuomenės informavimo, švietimo ir mokymo veiklas (sveikos gyvensenos, sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo, ligų prevencijos temomis), dalis</li> </ul>

**INVESTICINIS PRIORITETAS: . Socialinės verslininkystės ir profesinės integracijos socialinėse įmonėse bei socialinės ir solidarumo ekonomikos skatinimas siekiant padidinti įsidarbinimo galimybes (SADM)**

Specifinis uždavinys	Remiamos veiklos	Siektini rezultato rodikliai
<p>Paskatinti socialinį verslumą ir socialinę atsakomybę didinančių iniciatyvų atsiradimą</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ <b>Parama socialinėms įmonėms</b></li> <li>➤ <b>Įmonių socialinės atsakomybės skatinimas.</b> Skatinamas įmonių socialinės atsakomybės diegimas, taip pat horizontalių atsakingo verslo principų diegimas, tokių kaip atsakingas išteklių naudojimas, socialiniai atsakinga žmogiškųjų išteklių vadyba, darbuotojų sveikata ir sauga, moterų ir vyrų lygybė, nediskriminavimas dėl amžiaus, negalios ir kt. pagrindų.</li> <li>➤ <b>Socialinio verslo plėtra.</b> Parama įmonėms ar organizacijoms, kurios teikia bendruomenei reikalingas paslaugas arba prekes, sprendžiančias konkrečią socialinę problemą.</li> <li>➤ <b>Parama socialinio dialogo vystymui ir užimtumo ir / arba socialinės politikos įgyvendinimo partnerystei</b> tarp viešojo, privataus ir nevyriausybinių sektorių (nacionaliniu ir vietos lygiu), įtraukiant mokymo, kultūros įstaigas ir vietos bendruomenę.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Sėkmingai veikiančių socialinių verslų dalis iš visų paramą gavusių socialinių verslų 12 mėn. po projekto pabaigos</li> <li>• Paremtų socialinių įmonių darbuotojai, kurie išsilaikė darbo vietoje</li> <li>• Asmenys, kurie gavę paramą įgijo ar patobulino kvalifikaciją ar įgijo kompetencijas</li> </ul>

**INVESTICINIS PRIORITETAS: Bendruomenės inicijuojamų vietos plėtros strategijų įgyvendinimas  
(VRM)**

Specifiniai uždaviniai	Remiamos veiklos	Siektini rezultato rodikliai
<p><b>Gerinti vietines įsidarbinimo galimybes ir didinti bendruomenių socialinę integraciją, išnaudojant vietos bendruomenių, verslo ir vietos valdžios ryšius</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Bendruomenės inicijuojamos veiklos, skirtos socialinei atskirčiai mažinti – psichosocialinės, sociokultūrinės paslaugos; savanorių, bendruomenės narių, dirbančių su socialinės rizikos asmenimis mokymai; informacijos sklaida tikslinių grupių asmenims apie įvairiose organizacijose prieinamas socialines paslaugas ir tarpininkavimas šias paslaugas teikiant; pagalba namuose; savipagalbos grupių steigimas ir kt.; kūryba paremtos partnerystės...</li> <li>➤ Užimtumo skatinimas, padedant bedarbiams ir neaktyviems asmenims įgyti naujų įgūdžių, įtraukiant juos į visuomeninę veiklą (įskaitant neformalųjį švietimą, kultūrinę veiklą) ir tarpininkaujant įdarbinant (bendradarbiaujant su teritorijoje veikiančiais verslais ir vietos valdžia).</li> <li>➤ Neformalios verslumą skatinančios iniciatyvos (pavyzdžiui, mentorystė, tarpininkavimas, konsultacijos besikuriančiam verslui ar individualią veiklą pradedantiems asmenims).</li> <li>➤ Bendradarbiavimo ir informacijos sklaidos tinklų kūrimas (įskaitant bendradarbiavimą su kaimo vietovių vietos veiklos grupėmis).</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>•Dalyviai, kurių padėtis darbo rinkoje po paramos gavimo praėjus 6 mėnesiams pagerėjo</li> </ul>